

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

вул. Митрополита Василя Липківського, 45, м. Київ, 03035, тел. (044)251-62-62, факс (044)520-03-25

E-mail: slg@amcu.gov.ua , сайт: amcu.gov.ua , код згідно ЄДРПОУ 00032767

13.12.2021 № 20-29/01-17878

На № _____

від _____

Міністерство економіки України

**Комітет Верховної Ради України з
питань економічного розвитку**

Про розгляд законопроекту

На виконання доручення Віце-прем'єр-міністра України - Міністра економіки України Ю. Свириденко від 06.12.2021 № 55428/1/1-21 до звернення Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку від 01.12.2021 № 04-16/13-2021/373620 щодо Проекту Закону України "Про внесення змін до Закону України "Про публічні закупівлі" щодо посилення державного фінансового контролю" (реєстр. № 6331 від 19.11.2021), внесений народними депутатами України Василевською-Смаглюк О. М., Гетманцевим Д. О. та іншими (надалі – законопроект № 6331, Законопроект) Антимонопольний комітет України (надалі – Комітет) повідомляє наступне.

Законопроектом № 6331 пропонується внести зміни до Закону України "Про публічні закупівлі" (далі – Закон), які відповідно до пояснювальної записки до законопроекту № 6331 розроблені є забезпечення прозорого здійснення закупівель товарів, робіт і послуг, які забезпечують ефективне та економне використання фінансових ресурсів замовника для задоволення потреб, упередження втрат фінансових ресурсів у процесі публічних закупівель шляхом удосконалення інструментів державного фінансового контролю через законодавче врегулювання проблемних питань, які виникають під час моніторингу процедур закупівель.

Разом з тим, запропоновані зміни у разі їх реалізації, на думку Комітету, призведуть до неузгодженості під час застосування положень Законопроекту замовниками та учасниками, а також до його невідповідності вимогам Закону в частині укладення договорів та їх виконання.

1. Законопроектом № 6331 пропонується, зокрема, доповнити пункти 1 та 2 частини другої статті 7 Закону, а також додати пункт 3 частини другої статті 7 Закону, якими Центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері казначейського обслуговування бюджетних коштів, (надалі – Державна казначейська служба, ДКСУ) зобов'язують вживати, відповідно, таких заходів:

224605

1) **перевіряти** наявність оприлюдненого в електронній системі закупівель **висновку** центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного фінансового контролю, **про результати моніторингу процедури закупівлі**;

2) **не допускати** здійснення платежів із рахунка замовника згідно з узятим **фінансовим зобов'язанням** за договором про закупівлю у випадках наявності оприлюдненого в електронній системі закупівель **висновку** центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного фінансового контролю, (надалі – Державна аудиторська служба України, ДАСУ) про результати моніторингу процедури закупівлі із зобов'язанням про усунення порушення (порушень) законодавства шляхом відміни тендеру, розірвання договору про закупівлю у разі якщо такі порушення не усунуті замовником і **висновок не скасовано у судовому порядку**;

3) **не приймати** платіжні доручення до виконання та **припиняє реєстрацію бюджетних зобов'язань і платежів за договорами** про закупівлю, укладеними за результатами проведення процедур закупівель, в яких у висновку про результати моніторингу процедури закупівлі встановлені зобов'язання про усунення порушення (порушень) законодавства шляхом відміни тендеру, розірвання договору про закупівлю у разі якщо такі порушення не усунуті замовником і **висновок не скасовано у судовому порядку**.

Аналогічно, до частини третьої статті 7 Закону пропонується внести зміни, якими банки під час оплати за договорами про закупівлю перевіряють наявність звіту про результати проведення закупівлі шляхом його перегляду в електронній системі закупівель. У разі відсутності звіту про результати проведення закупівлі, **наявності оприлюдненого в електронній системі закупівель висновку про результати моніторингу** процедури закупівлі із зобов'язанням про усунення порушення (порушень) законодавства шляхом відміни тендеру, розірвання договору про закупівлю у разі якщо такі порушення не усунуті замовником і **висновок не скасовано у судовому порядку**, платіжне доручення вважається оформленим неналежним чином.

Крім того, частину першу статті 43 Закону (Нікчемність договору про закупівлю) пропонується доповнити пунктом 5, відповідно до якого **договір про закупівлю є нікчемним** у разі, зокрема, укладення договору (додаткових угод) за результатами проведення процедури закупівлі у **разі наявності висновку** центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державного фінансового контролю, про результати моніторингу процедури закупівлі із зобов'язанням про усунення порушення (порушень) законодавства шляхом відміни тендеру, розірвання договору про закупівлю якщо такі порушення не усунуті замовником і **висновок не скасовано у судовому порядку**.

Разом з тим, моніторинг процедури закупівлі - аналіз дотримання замовником законодавства у сфері публічних закупівель під **час проведення процедури закупівлі**, укладення договору про закупівлю та протягом його дії з метою запобігання порушенням законодавства у сфері публічних закупівель (пункт 14 частини першої статті I Закону), а саме, які визначені у статті 13 Закону – відкриті торги; торги з обмеженою участю; конкурентний діалог.

Запропоновані положення законопроекту не узгоджуються, зокрема, зі статтею 14 Закону, оскільки проведення процедури моніторингу процедури закупівлі передбачено лише для зазначених конкурентних процедур та не передбачено його проведення під час здійснення спрощеної закупівлі, передбаченої статтею 14 Закону.

Також слід завернути увагу на те, що відповідно до статті 49 Бюджетного кодексу України розпорядник бюджетних коштів після отримання товарів, робіт і послуг відповідно до умов взятого бюджетного зобов'язання приймає рішення про їх оплату та надає доручення на здійснення платежу органу Казначейства України, якщо інше не передбачено бюджетним законодавством, визначеним пунктом 5 частини першої статті 4 цього Кодексу.

Реалізація запропонованої норми (зокрема, з урахуванням запропонованих змін до пункту 1 частини другої статті 7 Закону) може призвести до блокування Казначейством платежів за договорами про закупівлю, що були укладені за результатами проведеної процедури, в якій моніторинг не проводився ДАСУ, або за результатами проведеної спрощеної закупівлі.

Також, відповідно до частини десятої статті 8 Закону у разі незгоди замовника з інформацією, викладеною у висновку, він має право оскаржити висновок до суду протягом 10 робочих днів з дня його оприлюднення, про що зазначається в електронній системі закупівель протягом наступного робочого дня з дня оскарження висновку до суду.

При цьому, запропоновані зміни зобов'язують ДКСУ не допускати здійснення платежів із рахунка замовника, не приймати платіжні доручення до виконання та припиняти реєстрацію бюджетних зобов'язань і платежів за договорами про закупівлю, укладеними за результатами проведення процедур закупівель, **навіть за відсутності остаточного рішення відповідної судової інстанції** щодо результату оскарження замовником рішення ДАСУ до суду.

За таких умов, замовнику надається лише дві опції: усунути порушення або встигнути скасувати такий висновок у судовому порядку до моменту зупинки здійснення платежів, блокування прийняття платежів та реєстрації бюджетних зобов'язань.

При цьому, Законопроект не враховує строки та порядок оскарження замовниками висновків ДАСУ за результатами моніторингу до суду, визначені Законом, **а також порядок та строки звернень замовників до відповідних судових інстанцій з апеляційними скаргами.**

Крім того, Законопроектом пропонується автоматично визнавати договори нікчемними за наявності наведених вище підстав.

Фактично, замовник не матиме можливості належними чином захистити свої права у судовому порядку. Більш того, за відсутності підтвердження в судовому порядку наявності порушень, виявлених ДАСУ за результатами моніторингу, укладені замовниками договори автоматично вважатимуться нікчемними.

Застосування запропонованих Законопроектом змін особливо наприкінці бюджетного року може призвести до зриву бюджетних програм, у тому числі, у соціально важливих сферах.

На думку Комітету, питання недопуску здійснення платежів із рахунка замовника згідно з узятим фінансовим зобов'язанням за договором про закупівлю, неприйняття платіжних доручень до виконання та припинення реєстрації бюджетних зобов'язань і платежів за договорами про закупівлю ДКСУ тощо може бути вирішено **виключно в судовому порядку** за результатами розгляду звернення ДАСУ до суду з відповідним позовом щодо зобов'язання вчинення ДКСУ наведених вище дій.

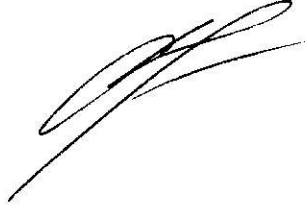
Це ж саме стосується і дій банків під час оплати за договорами про закупівлю.

Аналогічно, на думку Комітету, питання нікчемності договору за умови наявності відповідного висновку моніторингу може бути вирішено виключно в судовому порядку за результатами розгляду звернення ДАСУ до суду з відповідним позовом.

Крім того, внесення зазначених змін не узгоджується із загальними принципами Європейського Союзу у сфері здійснення закупівель, а також – зменшує привабливість для бізнесу приймати участь у закупівлях, суперечить курсу держави на дерегуляцію та зменшення кількості перевірок бізнесу.

Враховуючи викладене, Комітетом не підтримуються запропоновані законопроектom № 6331 "Проект Закону про внесення змін до Закону України "Про публічні закупівлі" щодо посилення державного фінансового контролю" зміни до Закону України "Про публічні закупівлі".

Голова Комітету

Ольга ПІЩАНСЬКА